

(Besvaret sammen med spm. nr. S 3498).

Svar (8/1 01)

Spm. nr. S 907

Til arbejdsministeren (19/12 2000) af:

Jette Gottlieb (EL):

»Vil ministeren, i forlængelse af Arbejdsrettens dom den 18. december 2000 i »Rose Poultry-sagen«, tage initiativer, der kan skærpe Arbejdstilsynets indsats over for tungt og ensidigt gentaget arbejde, og vil ministeren være positiv over for en ændring i arbejdsmiljølovgivningen, der forbedrer de ansattes muligheder for at reagere på sundhedsfarlige forhold, jf. Arbejdsrettens fortolkning af »liv, velfærd eller ære« (§ 5, stk. 3, i norm til behandling af faglig strid)?«

Begrundelse

Arbejdsrettens dom den 18. december 2000 mod de 12 bortviste på fjerkræslagteriet Rose Poultry i Brovst, lægger vægt på, at der var tale om en overenskomststridig arbejdsvægring, da de i nogle uger havde nægtet at fortsætte med yderligere nedslidende arbejde efter den daglige op-hængning af 7-9 ton kyllinger hver. I den forbindelse er der i hvert fald to forhold, der er værd at bide mærke i. For det første, at Arbejdstilsynet ikke i første omgang ved et tilsynsbesøg den 30. juni 2000 fandt grund til at gribe ind med påbud, på trods af de sundhedsskadelige forhold som er påpeget af bl.a. en ekspert fra BST Vesthimmerland i Fagbladet nr. 21, 2000. En klage fra SID til Arbejds miljølagnævnet har nu ført til, at Direktoratet for Arbejdstilsynet erkender, at den oprindelige afgørelse skal laves om.

For det andet er sagen et eksempel på, at ansatte, der insisterer på overholdelse af arbejdsmiljølovens krav om et sikkert og sundt arbejdsmiljø, kan blive tvunget til en form for arbejdsvægring for at forsvare deres liv, velfærd eller ære. Men arbejdsrettens dom i denne sag betyder, at også arbejdsvægring i forbindelse med sundhedstruende forhold giver arbejdsgiveren ret til at fyre de ansatte.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Den konkrete »Rose Poultry sag« giver ikke i sig selv anledning til, at jeg vil sætte nye initiativer i gang over for ensidigt, gentaget arbejde. EGA-området står dog med udløbet af parternes EGA-handlingsplan fra 1993 i en fase, hvor der skal tages stilling til, hvordan der følges op på handlingplanen. I øjeblikket afventer jeg slut-evalueringen af handlingsplanen, som forventes færdig ultimo januar. Som opfølgning på evalueringen vil jeg i samarbejde med arbejdsmarkedets parter se på, hvordan det videre arbejde med at nedbringe EGA skal tilrettelægges.

Arbejdsretten fandt i den konkrete sag ikke, at der var tilstrækkelig grundlag for at fastslå, at den indklagede virksomhed, Rose Poultry A/S, har begået brud på aftalen vedrørende aflastningspladser og ophæng af kyllinger. Retten nævner ikke normens § 5 i afgørelsen.

Det må antages at den sikkerhedsmæssige risiko ved arbejdet ikke bliver nævnt, eftersom Arbejdstilsynet på tidspunktet for arbejdsnedlæggelsen, ikke fandt, at der var grundlag for at afgive påbud til virksomheden om at nedsætte belastningerne. Der var derfor ikke anledning til at tro, at arbejdet ville udgøre en fare for liv, ære og velfærd.

Dommen betyder således ikke, at en arbejdsgiver kan afskedige ansatte, som nægter at påtage sig arbejde der truer liv, ære og velfærd. Normens § 5 giver stadig mulighed for ikke at udføre sådant arbejde.

Jeg finder ikke, at den konkrete sag giver anledning til at ændre arbejdsmiljøloven for at forbedre de ansattes muligheder for at reagere på sundhedsfarlige forhold.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Arbejdstilsynet ved et fornyet besøg på virksomheden som opfølgning på SID's klage, stadig ikke har fundet anledning til at afgive påbud til virksomheden om at ændre arbejdsforholdene i ophængningsafdelingen.

Spm. nr. S 922

Til miljø- og energiministerens (21/12 2000) af:

Annie Lunde Hansen (CD):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange ansøgninger om udvidelse eller anlæggelse af gylletanke der